

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Aan de raden van de gemeenten in de provincie Groningen

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Colleges van Burgemeester en Wethouders van de Groninger Gemeenten
- de Commissaris van de Koning in de provincie Groningen
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen
- voorzitters waterschappen Noorderzijlvest, Hunze en Aa's en Wetterskip Fryslân
- hoofdofficier van Justitie

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	2 oktober 2020	Onze referentie	Z/20/037075/75191
Aantal bijlagen	3 (v.a. pagina 6 in deze brief)	Uw referentie	
Behandeld door	M. Roesink	Sector/dienst	Directie
Telefoon	088 162 46 08	Team	
E-mail	michiel.roesink@vrgroningen.nl		

Onderwerp Vijfde informatiebrief raden GRIP-4 Corona VRG

Geachte raad,

Het risiconiveau van onze veiligheidsregio is afgelopen week verhoogd van 'waakzaam' naar 'zorgelijk'.

Het aantal besmettingen is in de afgelopen weken fors opgelopen. Dit heeft, mede op aanwijzingen van de minister van VWS, er voor gezorgd dat binnen korte tijd afgelopen week tweemaal de noodverordening moest worden vernieuwd, en de maatregelen daarmee zijn aangescherpt. U heeft afschriften hiervan ontvangen met een toelichting op de wijzigingen. Middels deze brief licht ik deze nog nader toe.

Dit is de vijfde informatiebrief voor gemeenteraden in verband met de opschaling GRIP-4 die in Groningen met betrekking tot de coronacrisis sinds 12 maart 2020 van kracht is. In de vorige informatiebrieven (referentienummers Z/20/0394, Z/20/034394/71358, Z/20/034394/72411, Z/20/036545/74353 en Z/20/036206/73754 (extra informatiebrief van 31 juli 2020)) bent u geïnformeerd over de aanloop, het verloop en de maatregelen die ik als voorzitter van de veiligheidsregio in nauwe samenspraak met de voorzitters van de andere veiligheidsregio's en met uw burgemeesters heb genomen.

GRIP-4 is in Groningen, net als in de andere veiligheidsregio's in Nederland, nog steeds van kracht. De maatregelen die worden getroffen, gebeuren derhalve vanuit de bevoegdheden die aan mij als voorzitter zijn toebedeeld volgens de Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Informatiebijeenkomsten voor raadsleden

Artikel 40 van de Wvr beschrijft dat ik 'na afloop' verantwoording af dien te leggen over het geheel aan maatregelen. In de vorige informatiebrief is al beschreven dat het niet wenselijk is om daar op te wachten. Daarom informeer ik u ook steeds maandelijks met informatiebrieven.

Ook zijn daarnaast informatiebijeenkomsten voor raden georganiseerd. Op 15 september jl. vond de eerste hiervan plaats in theater Geert Teis te Stadskanaal. Hierbij waren raadsleden aanwezig van de gemeenten Oldambt, Stadskanaal, Veendam en Westerwolde. De tweede informatiebijeenkomst vond plaats op 22 september jl. in hotel Aduard voor de gemeenten Het Hogeland en Westerkwartier. Beide bijeenkomsten zijn live uitgezonden via de website van VRG. Na afloop zijn de presentaties toegestuurd, met tevens een link naar de betreffende uitzending, zodat deze kan worden teruggekeken.

Aankomende week vinden de laatste twee informatiebijeenkomsten plaats voor de overige gemeenten. In de volgende informatiebrief blik ik hierop terug. Vooruitlopend kan ik alvast wel aangeven dat op de eerste twee bijeenkomsten zeer positief is gereageerd qua opzet, waarvoor dank. Daarom heb ik reeds aangegeven dat deze opzet, zolang de situatie niet wijzigt, een vervolg krijgt.

Situatie zorgelijk

Sterke stijging van Covid-19 besmettingen, opnames in ziekenhuizen en op intensive care afdelingen zet door. Het aantal meldingen is de afgelopen week (23 t/m 29 september) sterk toegenomen in vrijwel alle regio's en in alle leeftijdsgroepen. Ook het aantal mensen dat vanwege COVID-19 in het ziekenhuis is opgenomen (geweest) steeg fors. Op de IC neemt het aantal opnames sterk toe. Het percentage positieve tests van de GGD testlocaties is gestegen van 2,5% in de laatste week van augustus naar 7,4% in deze afgelopen week. Het risiconiveau per regio kan 'waakzaam' (niveau 1), 'zorgelijk' (niveau 2) of 'ernstig' (niveau 3) zijn. In 11 van de 25 regio's is de situatie zorgelijk. De situatie in de 3 regio's Amsterdam-Amstelland, Haaglanden en Rotterdam-Rijnmond is ernstig.^[1]

Dit is te lezen op het zogenaamde 'Corona Dashboard', dat in de afgelopen weken is gelanceerd. Het risiconiveau van Veiligheidsregio Groningen is opgeschaald naar 'zorgelijk'. Dit heeft alles te maken met de forse toename van het aantal besmettingen: daar waar Groningen tot en met juni in totaal ongeveer 400 besmettingen kende, komen er momenteel ruim 500 gevallen per week bij. Vooral jongeren en jongvolwassenen testten positief op het coronavirus en het grootste gedeelte hiervan woont in de stad Groningen, waaronder veel studenten. Niet iedereen die een positief resultaat heeft op de test wordt ook ziek of belandt in een ziekenhuis. We merken momenteel wel dat het aantal ziekenhuisopnames begint toe te nemen (vooralsnog gaat het om kleine aantallen, maar de druk op overname uit het westen van het land neemt toe). Dit maakt dat de situatie zorgelijk is en daarom zijn landelijk begin deze week strengere maatregelen afgekondigd.

De testcapaciteit van de GGD is in de afgelopen weken beperkt uitgebreid (door beperkingen in de lab-capaciteit) en gaat in de week van 5 oktober naar zo'n 1200 tot 1500 testen per dag. De teststraat aan de Europalaan in Stad wordt druk bezocht. Ook zijn kleinere teststraten geopend in Veendam en Delfzijl. Komende week gaat tevens een locatie in Grijpskerk open, aan locaties in Het Hogeland en Oldambt wordt gewerkt. Nieuwe testlocaties vragen de nodige capaciteit, zowel qua organisatie als bemensing. Afgelopen week zijn in de GGD-testlocaties ruim 5600 mensen getest.

Bron- en contactonderzoek

Vanwege de grote aantallen positieve meldingen is GGD Groningen overgegaan op risicogestuurd bron- en contactonderzoek (BCO). Het uitgangspunt van een risicogestuurd BCO is de keuze tussen een volledig uit te voeren BCO bij een index (de besmette persoon) die tot een prioritaire groep behoort en een beperkter uitgevoerd BCO bij de overige indexen. Door goed te prioriteren wordt het (nadelig) effect op de verspreiding van COVID-19 zo klein mogelijk gehouden: daar waar het BCO het meest effect heeft, wordt maximaal ingezet. Dat wil zeggen dat een persoon de uitslag krijgt doorgebeld en informatie krijgt over hoe hij/zij zelf de contacten kan informeren. Met deze persoon gaan we na of deze tot een 'prioritaire groep' behoort. Indien dit zo is wordt het volledige, uitgebreide BCO gedaan. Prioritaire groepen zijn bijvoorbeeld gerelateerd aan zorginstellingen, onderwijs en asielzoekerscentra.

Op 1 oktober jl. heeft de GGD een advies uitgedaan naar alle verpleeg- en verzorgingshuizen. Hierbij wordt aan deze instellingen geadviseerd om een preventief mondneus-masker beleid te gaan voeren. Deze aanvullende maatregel heeft als doel het beschermen van personen en groepen met een verhoogd risico op een ernstig beloop van COVID-19 en het voorkomen dat het zorgsysteem overbelast geraakt.

^[1] <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/> (d.d. 2 oktober 2020)

Sinds enige tijd wordt op een aantal plekken in het land ook de aanwezigheid van het coronavirus in het rioolwater door waterschappen gemeten. Aan deze gegevens kan op dit moment nog geen duidelijke betekenis worden toegekend. Het RIVM kijkt nog naar de bruikbaarheid van deze cijfers, inclusief de vraag welke betekenis daaraan kan worden toegekend op het gebied van infectiepreventie c.q. eventueel te nemen maatregelen. Vooralsnog zijn deze gegevens dan ook niet opgenomen in de dashboards van GGD en Veiligheidsregio Groningen.

Strengere maatregelen

Met de vernieuwing van afgelopen woensdag (Noodverordening COVID-19 Veiligheidsregio Groningen van 29 september 2020) zijn de strengere maatregelen afgekondigd. Deze hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

- Beperking openingstijden voor eet- en drinkgelegenheden;
- Reservering per tijdvak;
- Registratieplicht contactberoepen;
- Verbod op toeschouwers bij sport;
- Verbod op samenkomsten van grotere groepen;
- Verbod ophouden in gezelschap;
- Maatregelen bij locaties waar besmettingen hebben plaatsgevonden.

Een nadere toelichting op de onderwerpen en de wijzigingen in de noodverordening is opgenomen in bijlage A bij deze brief.

Horeca

De maatregelen hebben betrekking op de gehele provincie. Met betrekking tot de horeca was reeds eerder voor het gebied binnen de Diepenring van Groningen een toegangsstop op vrijdag- en zaterdagavonden afgekondigd. Nu geldt er een sluitingstijd om 22.00 uur in de gehele provincie.

Het is zeer vervelend dat de huidige situatie vraagt om deze maatregelen. Ik leef mee met de horecaondernemers die wederom beperkt worden in de mogelijkheden. Ik heb veel waardering, net als bij andere sectoren, voor de vele inspanningen die binnen de horecasector zijn verricht en nog steeds worden verricht om een veilige situatie te bewerkstelligen en allen dank ik daarvoor.

Waar ik geen waardering voor kan opbrengen, zijn de etablissementen, de kroegen veelal, waar willens en wetens de coronamaatregelen niet worden nageleefd. Ook na waarschuwingen van de BOA's gebeurt dit nog te vaak. Daarom is het nog steeds nodig om betreffende horecazaken te sluiten. Tot nu toe is dit in de regio gedaan bij 15 horecazaken (een maand geleden waren dit er 7). Deze zijn een week lang gesloten geweest. In de komende periode is het goed mogelijk dat de zaken van ondernemers, die de regels overtreden, voor langere periode worden gesloten.

Gezelschappen en ontheffing

Ook zijn maximale aantallen ingevoerd met betrekking tot gezelschappen, dit geldt zowel voor binnen als buiten. Als voorzitter is het mogelijk om hier wel ontheffingen voor te verlenen. Dit kan in een zeer beperkt aantal gevallen van het maximum van 30 personen per zelfstandige ruimte bij samenkomsten in gebouwen die van groot belang zijn voor de regio. Op 30 september jl. heb ik dit gedaan, in lijn met landelijk advies, voor dertien culturele instellingen en podia in de provincie Groningen¹.

¹ <https://veiligheidsregiogroningen.nl/tijdens-een-crisis/ziektegolf-epidemie-of-pandemie-bescherm-jezelf/wat-betekent-het-coronavirus-voor-groningen/#ontheffing>

Doorstroomlocaties

Doorstroomlocaties zoals bijvoorbeeld musea en bibliotheken kunnen in overleg met hun gemeente afspraken maken over het aantal bezoekers en wat er binnen de anderhalve metergrens mogelijk is. De eventuele maatregelen die deze locaties daarvoor moet nemen, moeten echter wel uiterlijk 5 oktober a.s. in werking zijn getreden.

Handhaving

De strengere maatregelen vragen opnieuw om een intensivering van de handhaving. Tijdens de vergadering van het Regionaal Beleidsteam van vanochtend, 2 oktober 2020, is hiervoor aandacht gevraagd en zijn hier met de burgemeesters nadere afspraken over gemaakt. Het is noodzakelijk dat nieuwe BOA's en toezichthouders worden aangetrokken (bijvoorbeeld via opleiding of inhuur) voor dit vak, dit heeft in de komende dagen prioriteit. Voor de vele inspanningen van de gemeenten heb ik veel waardering, zonder BOA's en toezichthouders is het niet mogelijk om gezamenlijk deze crisis te bestrijden.

Najaarsvieringen

In de komende periode zijn er verschillende najaarsvieringen, zoals de vieringen van Sint-Maarten, Sinterklaas, Kerst en de Jaarwisseling. Voor deze vieringen worden richtlijnen vastgesteld, die kunnen ondersteunen in de wijze waarop aan de vieringen invulling wordt gegeven. De richtlijnen voor Sint-Maarten en Sinterklaas zijn reeds vastgesteld. Deze zijn opgenomen in respectievelijk bijlagen B en C bij deze brief.

De activiteiten met betrekking tot carnaval kunnen niet doorgaan. De viering hiervan in het voorjaar heeft in het zuiden van het land er mede voor gezorgd dat het coronavirus breed is verspreid, met alle gevolgen van dien. In onze provincie wordt in mindere mate carnaval gevierd, echter wel op enkele locaties. Het is helaas niet mogelijk om dit jaar deze vieringen toe te staan, dit is vanwege het karakter van de activiteiten te riskant.

Met betrekking tot de herfstvakantie wordt iedereen geadviseerd niet op vakantie te gaan dit jaar. Ook landelijk is het advies om geen onnodige reizen te maken.

Mondkapjes

Deze week is voor diverse locaties door het Rijk het dringende advies gegeven om mondkapjes te dragen. Ook in onze regio zien we dat reeds verschillende bedrijven dit advies overnemen. Ook aan onderwijsinstellingen is dit advies afgegeven. De veiligheidsregio's ondersteunen deze dringende oproep.

Crisiscommunicatie en gedragsbeïnvloeding

De belangrijkste doelen van de crisiscommunicatie over de verspreiding, risico's en maatregelen rondom het virus zijn de afgelopen periode: het informeren en uitleggen van de nieuwe maatregelen en daarnaast het bevorderen van het gewenste gedrag van mensen.

De communicatiemiddelen bestaan uit een mix van de landelijke communicatieboodschappen en -middelen en specifiek op onze regio toegesneden communicatie-uitingen. Het is daarbij zaak om te balanceren tussen enerzijds het toespreken van mensen (vanuit handhavingsperspectief) en anderzijds het motiveren om het gedrag te vertonen dat in lijn is met de genomen maatregelen. En gezien het relatief grote aantal besmettingen bij jongeren en jongvolwassenen is dat een flinke uitdaging.

#wijdoenmee

Vanaf komende week wordt tevens de campagne '*Wij doen mee*' gestart in samenwerking met de GGD.

Het doel van deze campagne is om vooral het 'wij-gevoel' te benadrukken en om onze inwoners perspectief te bieden. We gaan hier uit komen, en termen als '*hou vol!*' horen hierbij. Via de socialmediakanalen van VRG en GGD kunt u deze volgen. We hopen dat veel Groningers zich aan deze boodschap willen verbinden.

Oproep!

De boodschap in deze informatiebrief is niet fraai. Helaas zorgen de zorgwekkende situatie van de opgelopen besmettingen en de toename van ziekenhuisopnamen er voor dat strengere maatregelen noodzakelijk zijn.

We kunnen hier alleen uit komen als we dit met zijn allen en samen doen.

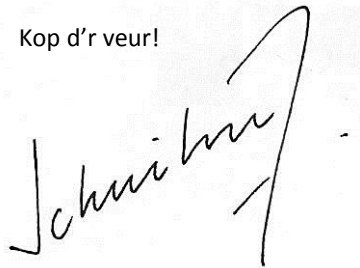
Voor eenieder blijft daarom gelden dat men zich houdt aan de basisregels:

- Houd anderhalve meter afstand en vermijd drukte!
- Neem de hygiëne-maatregelen in acht, was je handen!
- Bij klachten: laat je testen!

Ik vertrouw er op dat we ook in Groningen samen deze klus kunnen klaren.

Tot die tijd wens ik u allen blijvende gezondheid toe.

Kop d'r veur!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Schuiling', with a stylized flourish at the end.

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

BIJLAGE A: Toelichting op vernieuwde noodverordening van 29 september 2020

1. Beperking openingstijden voor eet- en drinkgelegenheden

De openingstijden voor eet- en drinkgelegenheden worden verder beperkt. Voor inrichtingen die alleen bestaan uit een eet- en drinkgelegenheid geldt vanaf vandaag dat zij tussen 22:00 uur en 06:00 uur gesloten moeten zijn. Lokaliteiten die door de burgemeester van de betreffende gemeente zijn aangemerkt als ochtendhoreca mogen vanaf 04:00 weer open. Vanaf 21:00 uur mogen geen nieuwe bezoekers worden toegelaten en mag er geen muziek meer ten gehore worden gebracht. Inrichtingen waarin zich meerdere functies bevinden, naast de eet- en drinkgelegenheid, dienen om uiterlijk 1 uur te sluiten. Dit geldt bijvoorbeeld voor bioscopen en theaters.

Voor afhaalgelegenheden blijft gelden dat zij tot 02:00 uur bezoekers mogen toelaten ten behoeve van de afhaalfunctie. Het verbod om daar alcohol te verstrekken wordt vervroegd tot 22:00 uur.

2. Reservering per tijdvak

Bibliotheken, musea, monumenten, presentatie-instellingen, dierentuinen, pretparken, kermissen, en daarmee vergelijkbare samenkomsten voor zover sprake is van doorstroom van bezoekers dienen bezoekers vooraf per tijdvak te reserveren. Dit geldt niet voor detailhandel en markten.

3. Registratieplicht contactberoepen

In aanvulling op de al bestaande registratieplicht voor bezoekers van eet- en drinkgelegenheden komt er een verplichting voor contactberoepen om hun klanten te vragen contactgegevens beschikbaar te stellen. Klanten zijn niet verplicht hun gegevens te verstrekken. Uitzondering van de registratieplicht geldt voor beroepen waarbij het doen van een dergelijk verzoek ongepast/ongewenst is, zoals b.v. (para)medische zorgverleners, sekswerkers, geestelijk bedienaars, handhavers en hulpverleners.

4. Verbod op toeschouwers bij sport

Er mogen geen toeschouwers aanwezig zijn bij sportwedstrijden en trainingen. Dit geldt zowel voor de wedstrijd sport als de amateursport.

5. Verbod op samenkomsten van grotere groepen

De meldplicht voor samenkomsten met meer dan 50 personen wordt vervangen door een verbod op samenkomsten met grotere groepen. Het verbod geldt voor samenkomsten met meer dan 30 personen per zelfstandige ruimte in een gebouw (exclusief personeel). Dit verbod geldt niet voor woonruimten. Samenkomsten in de buitenlucht zijn verboden met meer dan 40 personen (exclusief personeel). Dit verbod geldt niet voor het erf bij een woning.

De uitzonderingen die waren opgenomen in de meldplicht voor samenkomsten gelden in hoofdlijnen ook bij dit verbod. Belangrijke afwijkingen/aanvullingen:

- Voor samenkomsten die noodzakelijk zijn voor de continuering van de dagelijkse werkzaamheden van instellingen, bedrijven en andere organisaties geldt het verbod bij meer dan 100 personen per zelfstandige ruimte;
- Detailhandel moet een deurgeleid voeren (maximaal aantal klanten tegelijk in de winkel afhankelijk van de grootte, zodat er altijd 1,5 meter afstand kan worden gehouden) Levensmiddelenbranche van de detailhandel moet daarbij ook de toegang minimaal twee keer per dag een uur beperken tot ouderen en kwetsbare personen. Dit gaat in per 5 oktober;
- Overige doorstroomlocaties (bibliotheken, musea, dierentuinen e.d.) moeten in overleg met de veiligheidsregio het maximum aantal bezoekers bepalen dat tegelijk mag worden toegelaten. Dit gaat in per 5 oktober;

- Het verbod geldt ook niet voor sportbeoefening, georganiseerde jeugdactiviteiten voor personen tot en met 17 jaar, zorginstellingen, uitvaarten, verkiezingen als bedoeld in de Kieswet en hotelgasten.

De voorzitter van de veiligheidsregio kan in een beperkt aantal gevallen ontheffing verlenen van het maximum van 30 personen per zelfstandige ruimte bij samenkomsten in gebouwen die van groot belang zijn voor de regio.

6. Verbod ophouden in gezelschap

Het verbod om zich in groot gezelschap op te houden wordt aangescherpt tot een verbod om zich op te houden in een gezelschap met meer dan vier personen. Voor woonruimtes geldt een uitzondering op dit verbod.

De uitzonderingen die al waren opgenomen voor het voorafgaande gezelschapsverbod blijven gelden. Aan de uitzonderingen zijn er enkele toegevoegd, waaronder een gezamenlijk huishouden, personen tot en met 12 jaar, verkiezingen als bedoeld in de Kieswet en het aangaan van een echtverbintenis (alleen voor de formele voltrekking, niet voor een bijbehorend feest).

7. Maatregelen bij locaties waar besmettingen hebben plaatsgevonden

De minister geeft aan dat locaties voor 14 dagen gesloten kunnen worden als zij gekoppeld kunnen worden aan meerdere besmettingen of clusters van besmettingen via het bron- en contactonderzoek. Dit is geen wijziging van de verordening, maar vindt plaats middels een aanwijzingsbesluit op grond van artikel 2.5. De minister heeft in een eerdere aanwijzing ook al daartoe opdracht gegeven.

BIJLAGE B: Richtlijnen viering Sint-Maarten

- De viering van Sint Maarten op 11 november 2020 waarbij kinderen langs de deuren gaan met lampions kan doorgaan.
- Optochten ontraad ik nadrukkelijk omdat het buitengewoon lastig is hierbij te voldoen aan de regels en richtlijnen in kader van Covid-19. Indien u toch een optocht wilt toestaan moeten er door de gemeente aan de organisator strikte voorwaarden worden gesteld.
- Zingen bij het langs de deuren gaan door kinderen is op de avond van Sint Maarten toegestaan..
- Om Sint Maarten goed te laten verlopen geven we tips en adviezen, zoals:
 - o Hou afstand, ook met kinderen.
 - o Loop met kleine groepjes.
 - o Beperk het aantal volwassenen die de kinderen begeleiden.
 - o Geef bij voorkeur verpakte traktaties.
 - o Maak kenbaar dat je mee doet aan Sint Maarten, bijvoorbeeld met een lampion, of windlicht.
 - o Als je liever niet mee doet maak dit dan kenbaar, bijvoorbeeld met een briefje op de deur. Als je behoort tot een kwetsbare groep overweeg dan om niet mee te doen.
 - o Blijf thuis / doe niet mee of doe niet open bij klachten.
 - o Geef 1,5 meter afstand van de deur aan, bv met stoepkrijt.
- In de weken voor 11 november besteedt VRG aandacht aan de viering van Sint Maarten.

BIJLAGE B: Richtlijnen viering Sinterklaas

- Geen intochten en optochten omdat het buitengewoon lastig is hierbij te voldoen aan de regels en richtlijnen in kader van Covid-19.
- Gemeenten sturen aan op kleinschalige vieringen in een gecontroleerde omgeving waar de huidige regels en richtlijnen met betrekking tot Covid-19 nageleefd kunnen worden. Voorbeelden van kleinschalige vieringen zijn:
 - o Bezoeken aan / vieringen op scholen, verenigingen
 - o Kleinschalige rondgangen / optredens in winkel- of wijk/dorpscentra
- Gemeenten zijn in de lead. Werken conform de afgesproken kaders voor evenementen.
- Om de Sinterklaasviering goed te laten verlopen geven we tips en adviezen, zoals:
 - o Hou afstand, ook met kinderen.
 - o Blijf thuis / doe niet mee bij klachten.
 - o Beperk het aantal volwassenen die de kinderen begeleiden.
 - o Werk met Pieten jonger dan 18 jaar (i.v.m. geen afstand houden naar jonge kinderen)
 - o Niet strooien, werk bij voorkeur met verpakte traktaties.
- Gemeenten en VRG besteden in de communicatie aandacht aan hoe de viering van Sinterklaas verantwoord kan.